

*criteris de qualitat i adequació
 dels materials i recursos
 d'Educació per al Desenvolupament*

EduAlter

êçp escola de
cultura de pau

filalagulla

Criteris de qualitat i adequació dels materials i recursos d'Educació per al Desenvolupament

Aquest document és el resultat d'un treball d'anàlisi i reflexió realitzat per part de persones especialitzades en les diferents temàtiques vinculades a l'EpD, que s'han reunit per debatre i definir conjuntament una sèrie de criteris clars i consensuats que orientin en la recerca, selecció, difusió i aplicació dels materials i recursos didàctics d'educació per al desenvolupament existents.

La metodologia per construir aquests criteris ha estat la identificació de les entitats i persones clau en l'àmbit d'anàlisi corresponent, i la realització de tallers de reflexió en els quals hi han participat persones especialitzades, amb experiència en l'àmbit de l'educació formal i no formal.

S'ha realitzat un taller per a cadascun dels 6 àmbits d'anàlisi proposats: Cultura de pau; Medi ambient: Gènere; Interculturalitat; Drets Humans, ciutadania i participació; Sostenibilitat econòmica i social.

Amb l'ajut de sis persones que han catalitzat la reflexió a cada taller, i persones expertes en els diferents àmbits educatius (educació formal: primària, secundària, universitat, i educació no formal: lleure) s'ha fet un esforç de síntesi per trobar els criteris comuns als sis eixos, i que serviran de referència per a la selecció dels materials que es difondran a la Xarxa de Recursos d'Edualter.

A continuació presentem els 18 criteris.

Criteris en relació al format i la presentació

Posicionament i claredat

S'explicita el posicionament sobre el tema i els valors que es promouen (justícia, equitat, sostenibilitat, cooperació...)

S'ofereixen orientacions sobre els objectius, les estratègies didàctiques, els criteris d'avaluació i els recursos més adequats per treballar els continguts proposats.

Coherència

Es fa un ús respectuós, no sexista, no racista i no violent del llenguatge i de les imatges.

Les imatges utilitzades per il·lustrar els continguts transmeten els diferents tipus de diversitats d'edat, origen, orientació sexual, grau de discapacitat.

Es té cura de no utilitzar exemples llunyans de vulneracions de drets, que transmeten imatges negatives d'altres països.

El disseny i l'edició segueixen criteris de sostenibilitat, tenint en compte els costos ambientals i socials

Es fa un ús crític i responsable de les TIC.

Adaptabilitat

Permet treballar amb diferents graus d'aprofundiment segons el nivell de l'alumnat.

S'ofereixen indicacions i recomanacions a la persona que dinamitza l'activitat sobre qüestions a tenir en compte (habilitats, condicions necessàries...), promovent l'autonomia del docent respecte a l'especialista en el tema.

S'incorporen orientacions sobre com integrar els continguts proposats en el currículum.

Creativitat

S'utilitzen diversitat d'eines i tècniques que fomenten la creativitat i que fan que el material o recurs sigui atractiu

Accés obert

És accessible i fàcilment reproduïble. Es pot adaptar, manipular...

Actualització

Està actualitzat i és rigorós. Incorpora un glossari i ofereix referències a altres recursos, activitats, materials.

Criteris en relació a l'enfocament didàctic - metodològic

Interacció social i cooperativa

Es promou la cooperació i la interacció social entre l'alumnat, fomentant el reconeixement propi i de les altres persones

Diversitat de formes d'aprenentatge

Es promouen les intel·ligències múltiples, proposant diferents canals d'aprenentatge adequats a les diverses dimensions de la persona (racional, emocional, creativa, manipulativa...)

Participació

S'implica l'alumnat en activitats vivencials que els fan reflexionar i comprometre's a modificar actituds i comportaments.

Es fan propostes que impliquen processos de participació real, encaminats a la presa de decisions i a l'acció (a l'aula, al centre o a l'entorn).

Transformació

Es potencia la idea que les persones tenim la capacitat de decidir sobre la nostra pròpia vida i d'incidir en el nostre entorn, amb propostes d'acció per a la transformació i millora de l'entorn (voluntariat, participació en campanyes, aprenentatge servei, etc.).

Reflexió sobre el procés d'aprenentatge

Es faciliten les claus per entendre l'aprenentatge com un procés de millora personal, mitjançant propostes d'avaluació participada i educativa (autoavaluació o coavaluació), incorporant reflexions sobre actituds i capacitats, individuals i col·lectives

EduAlter

Un espai per compartir recursos que ens permet seguir endavant amb el compromís amb una educació transformadora cap un món més just

Identificació Registre

Cerca en el lloc

Cerca

[Inici](#) [Xarxa de recursos](#) [Sobre Edualter](#) [Blog](#) [Agenda](#)

Català

Español

Críteris en relació a les finalitats i continguts

Apoderament

Es planteja una reflexió crítica sobre les diferents formes de presa de decisions més enllà de les votacions (majories i consens), superant la visió dels grups discriminats com a víctimes, o com a culpables de la seva situació de desigualtat.

Es qüestiona el sistema sexe/gènere i es reconeix la desigual distribució del poder per raó de gènere

S'estimula a reflexionar sobre l'individualisme i la llibertat individual vs els interessos col·lectius, i es treballa l'apoderament d'infants, adolescents i joves, reconeixent el seu poder per fer canvis en el present, no relegant el seu rol al futur.

Equitat i justícia

Es planteja una perspectiva d'equitat i justícia, de lluita contra les desigualtats, discriminacions i exclusions de tota mena, gràcies a la participació de la ciutadania.

Es transmet una noció de drets inacabada, fent referència a drets nous o drets no reconeguts.

Utopia

Es proposa la utopia com a horitzó, a través d'identificar els somnis, les aspiracions vitals i les necessitats de les persones,

Es mostren les alternatives en positiu que tenen lloc al món (de consum, de producció, de cura del medi, d'establiment de relacions d'equitat, interculturals...).

Interdependències i vulnerabilitat

Es posa de relleu la naturalesa interdependent de la humanitat, vinculant les problemàtiques globals a les diferents realitats locals

Es fomenta un sentiment de responsabilitat positiu i no catastrofista en front dels conflictes i les situacions de desigualtat en l'entorn proper i al món.

Críteris en relació a les finalitats i continguts

Diversitats

Es tenen en compte les múltiples diversitats presents en tota interacció social (intercultural, intergeneracional, intergenèrica (afectiva - sexual i d'identitat sexual), interclasse, acollint totes les veus i evitant la imposició de valors i de visions (etnocèntriques, androcèntriques...)

Es planteja una aproximació a l'alteritat des del coneixement del que tenim en comú, i de la igualtat de drets i d'oportunitats dels grups discriminats.

Transformació dels conflictes

Es parteix del concepte de pau positiva, d'una concepció àmplia de la violència i d'una perspectiva transformativa del conflicte.

Es donen claus per identificar conflictes concrets i rellevants per als receptors, i orientacions

Complexitat

Es treballa de forma multidisciplinària i transversal, per oferir una perspectiva de la realitat complexa, crítica, oberta i flexible.

Es tenen en compte els elements del context actual (històric, polític, social, cultural i espiritual), d'incertesa i canvi profund, i donant visibilitat als dubtes, les contradiccions i els dilemes ètics.

Es deixa espai a la innovació, evitant donar solucions tancades a les qüestions plantejades.

Aplicació

A partir d'aquests 18 criteris es valoraran els materials i propostes educatives que s'incorporin al banc de recursos d'Edualter.

Per a això, s'ha dissenyat un instrument de valoració (rúbrica) que permetrà ubicar l'estat o posició que té cada material en relació a cadascun dels criteris o subcriteris definits a dalt.

Exemple:

Criteri	Explicació	I	II	III	IV
Transformació dels conflictes	Es donen claus per identificar conflictes concrets i rellevants per a l'alumnat, i orientacions sobre com atendre els conflictes que puguin sorgir en el decurs de l'activitat .	<p>Incipient</p> <p>Es donen a conèixer els diferents tiups de conflictes</p>	<p>Reflexiva</p> <p>S'analitzen els elements clau d'un conflicte: procés, actors implicats, posicions i necessitats de cada part</p>	<p>Proventiva</p> <p>S'analitzen els elements clau d'un conflicte, les seves causes i conseqüències i s'ofereixen orientacions sobre les eines de provenció i resolució de conflictes</p>	<p>Transformativa</p> <p>S'analitzen els elements clau d'un conflicte, les seves causes i conseqüències i s'ofereixen orientacions sobre el foment d'habilitats i mecanismes de transformació integral i col·lectiva de conflictes</p>

Un cop valorat el material o recurs i s'ha definit el punt on es troba en relació a cadascun dels 18 criteris, es construirà un gràfic que dona la pauta a la persona que consulta el banc de recursos per conèixer les fortaleses i àrees d'oportunitat del material.

